Ordblinde

- et fokusområde på Marienhoffskolen

'Ordblindhed, dysleksi, markante vanskeligheder ved at læse og skrive, som beror på langsom og upræcis omsætning af bogstaver og bogstavfølger til sproglyde'.

(Carsten Elbro, professor)

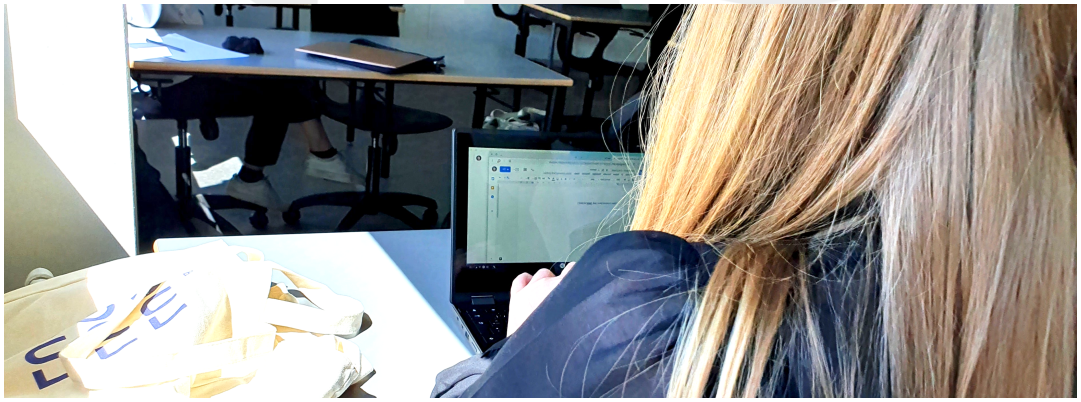

Ordblindestrategi

På Marienhoffskolen arbejder vi engageret med børns læring. Vi er nysgerrige på, hvad der skaber de bedste betingelser for læring - det gælder også i arbejdet med afdækning af elever i skriftsprogsvanskeligheder. På baggrund af systematisk arbejde på området ønsker vi tidligt i skoleforløbet at spotte de elever, som er udfordret fagligt. Dette for at afklare om der er tale om elever i ordblindevanskeligheder, som har brug for ekstra støtte.

Elevens sprogforståelse

I indskolingen arbejdes der målrettet med sproglig opmærksomhed, og elevernes sprogforståelse testes løbende samt deres evne til at afkode bogstaver og ord.

Vurderes en elev i 0.klasse til at være i risikogruppen for ordblindhed, iværksættes der på denne baggrund en særlig indsat i tæt samarbejde mellem klassens lærere, skolens læsevejledere samt elevens forældre.

I slutningen af 4. klasse tester vi med den nationale ordblindetest. Dette gør vi, hvis klassetest og personlige udredninger peger på en sådan test.

Tegn på ordblindhed

Tidlige tegn på ordblindhed:

Eleven viser:
- ringe interesse for bogstaver (fx i eget navn) eller bøger
- forsinket taleudvikling
- vanskeligheder med at huske sangtekster, at rime og remse og følge længere beskeder
- vanskeligheder med at lære alfabetet og oversætte bogstav til lyd og bogstavfølger til ord

Senere tegn på ordblindhed:

Eleven viser:
- vanskeligheder med stavning
- meget langsomt og upræcist læsning i alle fag med tekster
- vanskeligheder med at lære fremmedsprog
- vanskeligheder med at formulere sig skriftligt
- vanskeligheder med at lære tabeller og løse matematikopgaver

Forventninger - vi løfter i flok!

Vi stiller krav til vores elever, vores forældre og vores lærere. Vi forventer et godt samarbejde hele vejen rundt, da vi tror på, at vi hermed kan komme længst. Vi har en forventning om, at alle gør det bedste de kan, så vi kan blive så dygtige, som vi kan. Skolegang og skolearbejde for en ordblind elev kan være udfordrende, besværligt og tidskrævende. En positiv og fælles indsats skal gøre, at ordblindhed ikke begrænser elevens skolearbejde, drømme for fremtiden og videre vej i skolesystemet. Som skole hjælper vi eleven med at forstå og acceptere ordblindhed samt skaber et godt klassemiljø rundt om den ordblinde elev.

Som ordblind er det vigtigt fortsat at læsetræne dagligt. Dette for at udvide og styrke ordforrådet og for at kvalificere læseoplevelsen.

Hvad gør vi? (Vi screener og tester)

Elevernes sproglige udvikling følges frem til afgangsprøverne i 9.klasse.

Arbejdet udføres løbende og i et samarbejde mellem fagteamet i klassen og læsevejlederne samt skolens ledelse. Også elevens forældre spiller en afgørende rolle i den samlede indsats.

På bagsiden ses en skematisk oversigt, der giver et overblik over de væsentligste indsatsområder på hvert klassetrin.

Ansvarsfordeling blandt skolens personale

Indsatsen på ordblindeområdet ser vi på Marienhoffskolen som en fælles indsats. Groft skitseret er ansvaret fordelt på følgende måde:
Læsevejlederne har det store overblik og ansvar i forbindelse med strukturering af skolen indsat på ordblindeområdet.
Klasselærerne er bindeleddet mellem forældre og læsevejledere, og det er også klasselæreren der sørger for relevant information videregives til hele teamet
Lærerne sikrer at alle faglige tekster kan læses digitalt - og dermed understøtter de ordblinde elevers læring

Ordblindeundervisning

Fra 0. - 2. klasse afholdes der læse- og staveløft på små hold

Fra 3. - 4.klasse arbejder vi med materialet ORD

Fra 5. - 6. klasse arbejder vi med læseforståelsesstrategier og kompenserende it

Fra 7. - 9. klasse arbejder vi målrettet med kompenserende it med særligt fokus på terminsprøver og folkeskolens afgangsprøver

Indsatsområder på hvert klassetrin

Oversigt	Screening	Individuel	Særligt tilrettelagt undervisning	LST Folkeskolenafgangsprøver
0. kl.	Sprogvurdering Bogstaveprøve 1 Det gode læseforløb	Ordblinderisikotest Sprogvurdering	Læse- og staveløft på mindre hold for elever i risiko for ordblindhed	It-afdelingen hjælper med teknisk support Skolen hjælper med at scanne tekster ind, der ikke er tilgængelige på NOTA eller på fagportaler.
1. kl.	Ordlæseprøve 1 Det gode læseforløbe	DVO individuel - test		
2. kl.	DVO ST2 Sætningslæseprøve 1 Det gode læseforløb			
3. kl.	ST3 Det gode læseforløb Tekstlæseprøve 1-8	DVO - individuel rest test		
4. kl.	ST4 Det gode læseforløb Tekstlæseprøve 1-8	Ordblindetesten Elbros ordlister	**Årlige kurser 4. - 9.kl** **Ordblindeelever:** **Rød i test:** 2-3 fokusforløb årligt **Gul i test:** 1-2 fokusforløb årligt **Kurser 7. -8.kl.** Opfølgende boostforløb **Kurser 8. klasse:** Klar til terminsprøven **Kurser 9. klasse:** Klar til afgangsprøver	
5. kl.	ST5 Det gode læseforløb Tekstlæseprøve 1-8			
6. kl.	ST6 Det gode læse forløb Tekstlæseprøve 1-8			
7. kl.	ST7 Tekstforståelse Udsagn A	Ordblindetesten		Faglærere indstiller elever til prøver på særlige vikår Skolen aftaler med elev og forældre prøvevilkår Skolen sørger for indscannet materiale til terminsprøver/
8. kl.	ST8 Tekstforståelse Udsagn B			
9. kl.	Terminsprøver	Terminsprøver		

Marienhoffskolen
Marienhoffvej 11
8550 Ryomgård
87535830
marienhoffskolen.dk

Kursus i kompenserende it

Hvis en elev testes ordblind udleveres en Chromebook, og der tilbydes et intensivt kursus i LST-strategier (læse- og skriveteknologi) og kompenserende it-værktøjer på et lille hold sammen med andre ordblinde elever.

Kurset foregår på Marienhoffskolen. Udover LST-teknologien arbejdes der også med elevens tro på egne evner og erkendelse af at arbejdet med LST kan understøtte den faglige læring. Kurset varer 13 timer/ugen i 4 uger.
På kurset underviser skolens vejledere, samt de lærere som i den almindelige undervisning er tilknyttet eleverne på kurset.

Når eleven er tilbage i egen klasse, overtager lærerne ansvaret for en kontinuerlig brug af LST i undervisningen.

Læse-og skriveteknologi (LST)

Ved at anvende LST vil eleven opleve en nemmere hverdag. På Marienhoffskolen anvender vi AppWriter.
Appwriter er et program, der besidder en bred vifte af hjælpefunktioner, som støtter elevens skolearbejde. Funktionerne hjælper med oplæsning af tekst, stavning af ord samt kommer med forslag til ord ved skrivning.

En elev der testes ordblind på Marienhoffskolen får i 5.klasse tildelt en Chromebook med hjælpeprogrammer på. Denne er til rådighed til og med 9.klasse. Når eleven går videre i uddannelsessystemet er der her igen mulighed for at få tildelt en computer med tilhørende hjælpemidler.

Terminsprøver og eksamen

Hvis man som ordblind bruger LST i undervisningen, har man mulighed for at gå til prøve på særlige vilkår, jf. skriv fra uvm. Det indebærer for de fleste at man får ekstra tid til prøven.

Oversigt over forlænget tid i skriftlige prøver

Fag	Prøve	Forlængelse
Dansk	Læsning	**15 min**
Dansk	Retskrivning	**30 min**
Dansk	Skr. fremstilling uden samtalerunde	**60 min**
Dansk	Skr. fremstilling med samtalerunde	**45 min**
Matematik	Uden hjælpemidler	**15 min**
Matematik	Med hjælpemidler	**60 min**
Engelsk	Lytte - og læsefærdigheder	**20 min**
Engelsk	Engelsk sprog og sprogbrug og skr. fremstilling	**40 min**
Tysk	Lytte- og læsefærdighed	**20 min**
Tysk	Tysk sprog og sprogbrug og skr. fremstilling	**40 min**

På Marienhoffskolen gennemføres de første terminsprøver i 8.klasse, hvor eleven tildeles den tilladte ekstra tid.

Der er hjælp at hente!

Nyttige programmer og apps

NOTA: Bibliotek med lyd og ebøger til skole og fritid
eReolen: Bibliotekernes net - og lydbøger
SubReader: Oplæsning af undertekster
Wizkids: AppWriter
Apps: Forskellige - afhængigt af hvilken telefon man har

Nyttige hjemmesider

Viden om ordblindhed:
Et liv som ordblind: https://etlivsomordblind.dk/
Ordblindelab.dk: Nyttige instruktionsvideoer
Information til ordblinde, pårørende og fagpersoner:
Ordblindhed.dk:https://www.ordblindhed.dk/

Dysleksiforeningen i Danmark
https://www.ordblindeforeningen.dk/

MARIENHOFFSKOLEN
Fagligthed og fællesskab - vi danner fremtiden sammen